

»Народ« излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

Главни уредник
ДРАГ. С. ГОДИЋ

ТРИУМФ ЋЕ БИТИ НАШ

Поред тога што руско-немачки уговор сам по себи представља највећу невољу за Русију, Немци чак и преко њега прекорачују и проширују самовласно своја права до те мере да се неминовно очекује реакција из народа. Код свих пријатеља Русије постоји у дубини душе латентна вера да ће словенски колос стрести све што га притискује и казнити страшно и спољње и унутрашње непријатеље.

И заиста гласови који стижу из Русије буре наду на утешне догађаје. Ако они буду предигра онеме што се предвиђало, имаће Немци времена и да се покају за своје прерано радовање.

У осталом, постојање руско-немачког уговора о миру примљено је к знању по нужди, и важност његова само је привремена. Неминовно сва питања која су њиме обухваћена мораће и моћи ће да буду коначно ликвидирана тек по завршетку рата. Онај аеропаг, који буде регулисавао све остале односе зараћених страна и састављао нову политичку карту целога света, имаће да расправи и ово питање. Не уздајући се ни у ком случају да је овај мир последња и дефинитивна реч, и сами су немачки листови већ по неколико пута изјавили да је он само продужење примирја.

Каква ће бити одлука општег конгреса мира, то зависи од крај-

њег исхода рата. »Вере ће у крв запливати и биће боља која не потоне.« Чији мач буде претегнуо на теразијама, тај ће имати и тежи разлог: рат је ultima ratio.

Да ли ће тај исход бити повољан по Савезнике? Све чињенице говоре да хоће.

По људској снази они су несравњено надмоћнији над Немцима и њиховим савезницима. Цифре показују да у том погледу нема никакве дискусије, никакве заблуде. Исто тако стоји и у погледу целокупног материјала; количина и техника наоружања, снабдевање, комуникације, све је то такође јаче. А та надмоћност и у живој снази и у материјалу чини већ по себи оно што је најглавније, јер данашњи фронт француско-енглески представља са италијанским једну потпуну целину.

У моралном погледу Савезници имају то преимућство што се боре за узвишене циљеве а против угњетача и империјализма. Морална вредност њихових трупа показала се најбоље у оном паклу, који је постојао месецима на Вердену, али који ипак није могао саломити њихову гвоздену чврстину и њихову дисциплину воље. У орање су се претварала најјача утврђења, али »гарда је гинула и није се предавала.«

Најзад, има и једна вечна правда, један вечни ред у историји, који

каже да Немци морају бити саломљени. Злочин који они врше и према Русији и према целом човечанству носи у себи у исто доба и казну. Тај триумф не може бити дуговечан, као год ни триумфи Наполеонови, јер историја се понавља.

ВРЕЊЕ У АУСТРИЈИ

Париз. — »Тан« дознаје, да су југословенски прваци у Аустрији одлучили, да установе један »Народни Савет« од 24 највиђенија посланика из свих југословенских крајева монархије. Даље додаје, да је у прикосмршавим вестима, које пропушта цензура, извесно, да се спремају озбиљни догађаји и да врење, које се опажа у југословенским пуковима стоји у вези са активном пропагандом, која се сада води међу подјармљеним југословенским становништвом у Аустро-Угарској.

ПРОТИВ СТРАНАЦА

Вашингтон. — Посланик Флуд поднео је парламенту један законски пројект, којему је циљ, да се поданицима непријатељских држава забрани, да гласају на идућим изборима.

Рачуна се, да је око 200 до 600 хиљада непријатељских поданика добило исправе о америчком држављанству; с тога ће горња умесна мера имати врло важно дејство.

Посланик Флуд конферисао је са шефовима демократске и републиканске странке и добио је њихово одобрење за тај пројект, пре него га је поднео парламенту.

ЈЕДАН АПЕЛ

—
Лондон. — Социјалисти из Њујорка и предграђа упутили су Артуру Хендерсону телеграм, да га он преко које неутралне земље достави немачким и аустро-угарским радничким класама:

»Тражимо од вас да се одупрете акцији ваших влада, која иде за тим да уништи руску револуцију. На вас у овом часу пада одговорност за успех и за неуспех напора, које чини цео свет, да осигура мир народима. Немачка инвазија у Русију је директни ударац против рада и демократије свих народа.«

ДОШЛО ЈЕ И ДО ТУЧЕ

Цирих. — Јављају из Беча: У аустријском парламенту у седници од 1. марта чешки социјалиста Сукуп говорио је о страшним приликама, у којима се налази Праг због оскудице у животним намирницама.

Пангерман Волф прекидао га говорећи му: »Ћутите! У Прагу се много боље живи неголи у немачким варошима.«

Због тога су почеле падали свакојаке увреде између Чеха и Немаца. Чеси су гађали парчетима шећера Волфа, који је био компромитован у једној амери трговине са шећером. Услед тога дошло је и до туче и председник је морао прекинути седницу.

НОВИ САВЕЗНИК

—
Штокхолм. — Енглеско-шведски уговор о уступању шведских бродова Споразуму изазвао је велику узбуђеност у Немачкој. »Нордајче Цајтунг« пово-

дом тога пише: »С обзиром на изјаве из Лондона, ове ће се лађе сматрати као непријатељске. Пренос тонаже исто је тако непријатељски акт као и директно суделовање у економском рату против Немачке. Неутралне владе, које допуштају овај пренос раде на начин, који се никако не слаже са неутралношћу.«

ИЗ КОЛУМБИЈЕ

—
Богота. — Пошто је једна рибарска лађа републике Колумбије известила владу, да је на једном острвцу близу обале открила једну тајну немачку радиотелеграфску станицу и велико слагалиште оружја, то је министар морине наредио једној топовњачи, да прегледа дуж обале сва острва. — Да би пак уверио Сједињене Државе и Савезнике о лојалности републике Колумбије, министар је замолио посланика Сједињених Држава, да делегира једног члана, који ће присуствовати инспекцији. Али посланик Сједињених Држава није хтео именовати свога изасланика, пошто има потпуно поверење у лојалност колумбијске владе.

ИТАЛИЈАНСКИ ФРОНТ

—
Лондон. — Лондонски дописник »Манчестер Гвардиана« јавља: Италијански кругови у Лондону уверени су, да ће непријатељ предузети скоро офанзиву против Италије. Опажене су велике концентрације трупа, на јужном сектору Трентина, нарочито у области језера Гарда.

Вероватно је, да ће офанзива почети у првој половини месеца априла, кад време до-

звони операције у Алпима. Очекује се жесток аустро-немачки напад на десном крилу у правцу Брешје и Милана.

Упоредо са овом офанзивом непријатељ ће вршити офанзиву дуж Пјаве и на сектору брда Грапа. Непријатељски стратегијски план биће, да обиђе линију Минђо, да обиђу, ако је могуће, главне италијанске армије, које бране Пјаву и северни фронт и да изведу мавеврисање у ломбардијској равници и преко великих вароши, да ударе у правцу савојске границе.

Ове намере предвидели су савезници и предузели све мере.

ПРОТИВ ВАРВАРСТВА

—
Рио де Жанеиро. — Услед доставе и апела српског и америчког Црвеног Крста о свирепствима, која су аустро-угарске власти учиниле над цивилним и војничким српским заробљеницима, Лига Савезника купи потписе и спрема достојанствен протест против аустријског варварства, и тражи, да Бразилија одмах прошири ратно стање и на Аустро-Угарску, пошто је сада више немогуће сносити неутралност са Аустријом.

НЕМЦИ О МИРУ

—
Цирих. — Цела немачка штампа, па и са левице, коментаришући закључење мира са Русијом каже, да је то успех немачке врховне команде, у питању, које је дипломатија била толико компликовала.

Пошто је по форми рат на источном фрон-

ФЕЉТОН

ГИ ДЕ МОПАСАН:

ГАЗДАРИЦА

Становао сам тада, прича Жорж Кервелен, у једној меблираној кући, улици Сен Пјер.

Кад су моји родитељи одлучили да у Паризу учим права, држале су се дуге дискусије, док се ствари доведоу у ред. Сума за храну и стан била је у почетку утврђена на две хиљаде и пет стотина франака, али моја сирота мати, обузета неким страхом, који је изложила моме оцу рекла је: »Ако се узалуд потроши сав његов новац а не добије се добра храна, шкодиће му здрављу. Ови млади људи на све су готови.« Тада је одлучено да ми се потражи пансион, пансион скроман и удобан а да мо-

ја породица за то плаћа ту исту суму.

Никада нисам остављао Кимпер. Желео сам све оно што се жели у мојим годинама, и био решио да живим весело на све начине.

Суседи од којих се тражио савет препоручили су Ђу Кергаран која је држала ђаке. Мој се отац погодио преко писама са овом поштованом личношћу, код које сам са својим куфером приспео, једне вечери. Госпођа Кергаран имала је од прилике четрдесет година. Била је снажна, врло снажна, говорила гласом какваог капетана и одлучивала сва питања оштро и одлучно. Њен тескобан стан, и-

мајући само по један отвор на улици на сваком спрату, не прозорима личио је на две тивце, или још боље на кришку од куће као сандвич између друге две.

Газдарица је становала на првом спрату са својом служавком; кувало се и обедовало на другом; четворица Бретонаца становали су на трећем и четвртм. Ја сам имао две собе на петом.

Мале црне степенице, изувијане као бургија, водиле су у ове две собе. По цео дан госпођа Кергаран пењала се и силазила без застоја, овом спиралом, вичито у послу око кућне управе као капетан на броду. Улазила је по десет пута у свако одељење, надгледала све са масом примедба, гледала да ли су постеле добро намештене, дали

су хаљине добро очеткане, да ли служба не трпи. Једном речју, старала се о ђацима као мати, боље но мати.

Ускоро сам се упознао са своја четири земљака. Двојица студенти медицине, а друга двојица учили су права, али сви су трпели газдаричин деспотски јарам. Они су се не бојали као крадљивац од пољског чувара.

Што се мене тиче, осетио сам одмах жељу за независношћу, јер сам по својој природи револуционара. Изјавио сам још у почетку да ћу се враћати у доба кад се мени свиди, јер је госпођа Кергаран била утврдила поноћ као последњу границу. На овај захтев, она је упила у мене свој оштар поглед неколико тренутка, а затим изјавила:

— То је немогуће. Ја не могу да тражим да се Анета буди сваке ноћи. Ви немате после тог времена никаква посла напољу.

Одговорио сам одлучно. — По закону, госпођо, Ви сте дужни да ми отворите у свако доба. Ако одбијете, ја ћу то доставити стражару и отићи ћу да спавам у хотелу о вашем трошку, као што је и моје право. Ви ћете бити приморани да ми отворите или ме отпустите. Врата или збогом. Изберите.

Ругао сам јој се у очи, стављајући своје захтеве. После првог изненађења, она је хтела да преговара, али сам се ја показао непоколебљив, и она попусти. Уговорили смо да добијем калауз али под свечаном погодбом да то нико не зна.

Моја енергија учинила је на њу лековити угисак и

она је од тада показивала према мени нарочиту наклоност. Исповљавала је пажњу и ситне нежности према мени, па чак неку нарочиту умиљатост која ми се никако није свиђала. По некад, у часовима расположења, загрлио бих је изненада, а она би ми давала за то ђушку. Кад се догоди да брзо сагнем главу, њена рука прелазила би брзо преко мене а на мој смех она би викала: »Ах, лоло, вратићу вам то.«

Били смо постали пријатељи. Али ево где ја направим познанство на улици, са једном девојчицом, раденицом у неком магацину. Ви знате какве су ове пролазне париске ђубави. Једнога дана када се иде у школу, срета се нека млада личност која се шета под руку какве пријатељице пре по што ће се вратити на посао.

(Наставиће се)

ту престао, сад је западни фронт онај о којем немачки кругови воде рачуна, и листови који представљају мишљење управљајућих кругова, изјављују да се Немачка од данас неће никада одрећи своје политике на западу.

Према »Фосише Цајтунгу« једини објект компензације према Енглеској је Белгија, а према Француској заузете француске области. Белгија је гаранција Немачкој за реституцију немачких колонија и Турској за изгубљене територије.

»Локал Анцајгер« каже, да слобода немачке трговине на западу није гарантована добитцима на Истоку.

»Теглише Рундшау« сматра мир више као продужење примирја.

ПРОТИВ СУМАРЕНА

Лондон. — »Морнинг Пост« публикује један чланак о резултатима постигнутим у сумаренском рату методом пратње. Ова метода пратње — каже лист — један је од највећих и најважнијих успеха организације у рату и једно од најстварнијих средстава да се парира сумаренска офанзива.

ЖИВОТ У ПЕТРОГРАДУ

Од како су Лењин, Троцки и остали другови дошли на власт и реформисали законе у име радника, могло би се помислити, као да капиталисте проводе бедан живот, док пролетери пливају у изобилју. Сасвим противно може се видети у Петрограду, бар колико се може веровати једном допису »Келнише Цајтунга«.

Истина је, да војници првене гарде примају 60 рубаља дневне награде, којој треба додати и њихову пљачку; истина је такође и то, да су бољшевици на све могуће начине онемогућили функционисање банака и индустријских предузећа и да су тиме присилили акционаре на малу ренгу, једва довољну за живот; ипак разлика између богатих и сиромашних није се никад пре толико опажала као у Русији под бољшевичким режимом.

У време, кад народ не може нигде да нађе мало, шећер и чај, и кад је порција хлеба — и то каквог хлеба — смањена на сто грама дневно на особу, догле у ресторанима првог реда где долазе странци, чиновници и грађани, који имају коју пару, свега има у изобилности само ако се плати. Закуске су обилате. Ако је вотка још увек забрањена, довољно је извадити једну банку од 100 рубаља, па да добијеш пола флаше. Коњак је исто тако скуп, црно вино 50, шампањ 125 до 150 рубаља. Ништа ти неће бити, ако забрањена пића пијеш из шоља за кафу. И ништа се

Флотила, због које је написан поменути чланак, испратила је до сада преко шездесет група транспортних бродова, чији укупан број износи више стотина лађа, а само је једна пропала.

Већина лађа, које су биле потопљене до данас, нису имале ову пратњу.

Чланкописац је потпуно убеђен, да баш и кад би природне силе помагале једнако обе странке, механичка средства за уништавање сумарена све више иду у корист Савезника.

»ДОБРОНАМЕРНОСТ«

Цирих. — Пошто је белгиска влада категорички одбила позив Херлингов да »пријатељски« разговарају, »Германија« покушава да објасни Белгијанцима корист од тог разговора: »Шта би проистекло из тога, да је Белгија прихватила пружену руку? Наше трупе у Белгији не би биле тада на непријатељској територији, а наша би влада све учинила те да се изгледа незгодни утисци што их је направила наша насилна окупација.«

Само, Белгија врло добро осећа колико јој од тога дебелог пријатељства пуца кожа.

хотелу слушао сам, кад су Финци разговарали о свом скором одласку, и ту ми је синула идеја да са њима радим«.

Други разбојници оплакали су хотел Дагмар и све путнике у њему, изузевши једног Швеђанина, социјалисте са левице, који је спасао своје ствари тиме што је показао разбојницима једну препоруку од Института Смолни. Ова висока препорука заплашила је лопове, чији је шеф био такође неки кнез, којег је упропастила револуција.

АМЕРИЧКЕ ПОРЕЗЕ

Њујорк. — Нови порез на приходе милијардера америчких увеће у државне касе огромне суме које ће служити за ратне расходе. На годишњи приход од 300 милиона франка Рокфелер ће плаћати 175 милиона, Анри Фрик чији је приход 50 милиона плаћаће 38 милиона, Андре Карнеци на 37 милиона плаћаће 25 милиона.

Дневне Вести

ПОВРАТАК ПРЕСТОЛОНАСЛЕДНИКА

Престолонаследник се јуче вратио са Крфа.

РЕШЕЊЕ КРИЗЕ

Пошто се између радикала и опозиције није могао постићи споразум за састав коалиционе владе, то је остала и даље цела досадашња влада.

ОБОЛЕО

Секретар Есад-пашин и албански министар Тефик беј, познати српски пријатељ, озбиљно је оболео.

БОМБАРДОВАЊЕ БИТОЛА

За прошлих 24 сата, 8 марта 1918 год., непријатељ је избацио на варош 1 гранату и на периферију 241. Погинула је једна жена и једно дете. Рањена једна жена и четири детета. Порушена је једна кућа.

ЧИТУЉА

Званично је објављено, да су се приликом судара бродова утопили Миодраг Крстић и Радмило Димитријевић, техничари, чију ће трагичну смрт искрено о-

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Доста јако, непрекидно бомбардовање наших првих линија и њихове позадине северно од Шмен де Дам, код Ремса, и у Лорену. Безуспешан немачки испад источно од Лоавра. На Вевру, код Блемера, Немци су отпочели мањи напад, који је саломљен са великим губитцима по њих.

23. Обична артиљеријска акција, нешто живља на неким тачкама.

Извештај Штаба Источне Војске. — Рад патрола источно од Црне. Упркос ружлог времена енглески и грчки

жалити сви који су их год познавали. Обојица су били људи вазани, честити и исправни у сваком погледу.

Димитријевић је као добровољац био у балканском рату, а у овоме као поднаредник у телеграфском одељењу. Дobar и савестан као војник, уважаван и омиљен као друг.

Крстић није учествовао у балканском рату, а у овоме је као резервни наредник и водник у пешадији тешко рањен 1914, због чега је на солунском фронту био преведен у телеграфско одељење. Као цењен и вољен друг, био је раније потпредседник академског певачког друштва »Обилић«.

НАСТАВНИЦИМА

Солунска група Професорског Друштва одржаће своју трећу конференцију 11 ов. м. у 3 часа по подне у згради Српске гимназије, улица Св. Софије бр. 103. Моле се наставници да на конференцију дођу.

ЕКОНОМСКИ БЛОК

Париз. — Јављају из Цириха: »Нордајче Цајтунг« публикује једну речиту статистику губитака у немачкој индустрији услед савезничког блока. Број фабрика ципела од 1400 пао је на 300; од 1700 предioniца памука још их само 80 ради са смањеним персоналом. Од 720 уљаних млинова 705 је затворено. Број ткачких заната од 45 хиљада пао је на 2500.

ТУРСКА И БУГАРСКА

Атина. — Јављају из Штокхолма, да бугарска штампа ових последњих дана жучно напада турску штампу због Добруце. Пошто су се турски листови позивали на принцип равнотеже на Балкану, бугарски листови изјављују, да је Бугарска ушла у рат управо против тога принципа, и пребацују Турској, да је Бугарска својом војничком интервенцијом спречила, да Цариград не падне у руке Русима.

авијатчари извршили су са успехом излете у долини Вардара и Струме.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

После кратког снажног бомбардовања непријатељ је отпочео напад и борба се развила са жестином од Оазе до Санзеје. Непријатељ је увео у борбу 40 дивизија, а има позади њих и велике резерве. Непријатељ је на неким тачкама напредовао, а на неким одбијен. Напредовање непријатеља у нашу одбранбену зону нема стратегијске вредности. Главни об-

јект непријатељев је Перон.

Наставила се упорна борба на целом фронту до једног часа после поноћи.

Доцније. — Борба се наставља са највећом жестином на целом фронту. Јужно од Скарпе, јужно и западно од Сен Кантена наше су трупе продужиле упорну борбу с непријатељем. Преко ноћ непријатељ је снажно напао код Жисеја, али је одбијен претрпевши велике губитке. На сектору северно од овог борбеног фронта непријатељ је наставио нападе са максимумом упорности и не водећи рачуна о губитцима. Наше трупе су одржале своје положаје на највећем делу фронта. По-

сле тешке и дуге борбе, одбијено је на самом једном сектору 6 напада, од којих су два била са учешћем немачке коњице. Напади се настављају са великом жестином.

Палестина. — У току прошле недеље енглеске трупе су утврђивале положаје. Пале су велике кише од 2. до 5. марта. Шестог марта заузет је Беит Рима и Кертут. На железничкој прузи за Хедис наши авијатчари бацили су 470 бомби на станице и возове. Оборен је један непријатељски апарат.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Рад патрола. Интензивнија артиљеријска акција на неким секторима у горској зони. Наши авијатчари бацили су бомбе на непријатељске железничке пруге и Вал Лагарина.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон. — Британски су монитори успешно бомбардовали Остенде.

Лондон. — Француски и енглески коминике о поморској битци између детројера у Северном мору јављају накнадно да је потопљено пет немачких јединица.

Лондон. — Између Јапана и Савезника, нарочито Сједињених Држава регулисани су сви детаљи о јапанској интервенцији.

Атина. — Либерални посланик Аравантинос у грчкој скупштини поднео је интерпелацију питајући председника владе, да ли је истина, да је Константин постигнуо да је немачка влада пустила из Герлица два грчка официра који су преко Швајцарске дошли у Грчку на једном немачком сумарену, да воде против народну пропаганду у грчкој војсци.

Посланик Аравантинос пита, да ли су ухапшени ови официри.

Лондон. — Рајтерова Агенција добија од свог дописника из Токиа: После великог крунског савета који се држао јуче у двору, отпловала је у Владивосток једна важна војничка мисија јапанска под председништвом генерала Онуки у пратњи пуковника Натерке војног аташеа Сједињених Држава у Токију. Овде се у опште верује да се Јапан дефинитивно одлучио на интервенцију у Сибију.

Петроград. — Бољшевичка влада наредила је члановима династије Романова да напусте Петроград у року од три дана.

Париз. — Московски патријарх саопштио је руском народу да је проклео бољшевице и да не признаје мир у Брест-Литовску.

Париз. — »Матен« дознаје из Њујорка, да према једном телеграму из Тиен-Чина да су отпочети преговори из-

међу Јапана и аутономне сибирске владе.

Париз. — Социјалист Семба изјавио је да француски социјалисти имају поверења у Клемансовљевицу Владу.

Штокхолм. — Естонска влада доставила је немачкој делегацији да ће Естони и бити задовољни повратком уставне монархије.

Крф, 10. — Његово Краљевско Височанство Наследник Престола отпутовао је јутрос за Солун.

Крф, 10. — Његово Краљевско Височанство Наследник Престола, после неуспеха покушаја, да се образује коалициона влада и после неуспеха да се дође до споразума између партија, поверио образовање нове владе бившем Председнику Министарског Савета г. Николи Пашићу. Нова влада је састављена од свих чланова бивше владе. (Пресбиром.)

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

10. марта јача артиљеријска ватра у реону Сокола. Нашом артиљеријском ватром растерали смо једну непријатељску чету у реону јужно од Градешнице.

МАЛИ ОГЛАСИ

Српски Магазин — Душана Стојановића, улица Мавахија Лимно бр. 36, у непосредној близини хотела »Париза«. Има на стоваришту разне сорте гарантирано чистог природног вина у бурадима и флашама, које нарочито препоручује српским менаџима. Магазин је обилно снабдевен коњаком, ликерима, ракијом и осталом робом. Продаја на велико и на мало. Цене умерене. 1—10

Српско Трг. Друштво. — Улица Александра Великог број 7, обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Препоручује нашем свету, да се користи услугама ове новчане установе за све своје послове. Врши на својој благијој размени свих новчаних монета по повољним дневним курсевима. 8—10